

RESOLUCIÓ del procediment de tutela de drets núm. PT 19bis/2020, instat contra la Direcció General de la Policia del Departament d'Interior de la Generalitat.**Antecedents**

1.- En data 28/04/2020 va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit de la Sra. (...) (en endavant, persona reclamant), pel qual formulava una reclamació per la presumpta desatenció dels drets d'accés i cancel·lació, que havia exercit prèviament davant la Direcció General de la Policia del Departament d'Interior de la Generalitat (en endavant, DGP), respecte de totes les seves dades personals que figuraven enregistrades en dos fitxers de l'àmbit dels sistemes d'informació de la DGP (SIP PF i SIP PFMEN). A la reclamació per la presumpta desatenció del dret d'accés se li assignà el núm. PT 19/2020, i a la reclamació per la presumpta desatenció del dret de cancel·lació, el núm. PT 19bis/2020. Aquesta resolució únicament fa referència a la presumpta desatenció del dret de cancel·lació.

A l'efecte d'acreditar l'exercici del dret de cancel·lació davant el responsable del tractament (DGP), la persona reclamant aportà còpia de la sol·licitud de cancel·lació adreçada a la DGP.

2.- Per mitjà d'ofici de data 15/09/2020 es va donar trasllat de la reclamació a la DGP, per tal que en el termini de 15 dies formulés les al·legacions que estimés pertinents.

3.- En data 9/10/2020 va tenir entrada al registre de l'Autoritat un escrit d'al·legacions de la DGP, mitjançant el qual exposava el següent:

"1. En data 17 de març de 2020, la senyora (...) va sol·licitar la cancel·lació de les dades de caràcter personal.

2. En data 13 d'agost de 2020 (registre de sortida de data 19/08/2020), se li tramet requeriment d'esmena o millora de la sol·licitud, atès que no indica concretament les dades que demana cancel·lar, ni aporta documentació justificativa.

En aquest requeriment se li informa de les dades que consten en el fitxer. Per tant, es fa efectiu el dret d'accés sol·licitat.

Aquest requeriment se li notifica el 31 d'agost de 2020.

3. Una vegada aquesta persona doni resposta al requeriment esmentat aportant la documentació justificativa demanada, es continuarà amb la tramitació del procediment.

4. El requeriment es va trametre a la interessada a l'adreça indicada a efectes de notificació quan es van reprendre els terminis administratius suspesos d'acord amb la disposició addicional 3a del Reial decret 463/2020, de 14 de març (...) i quan el Registre d'entrada i sortida de documents de Les Corts va tornar a reprendre la seva activitat.

Un cop es va reprendre la tramitació, els expedients es van despatxar mantenint l'ordre rigorós d'incoació (...)

5. (...)

La DGP va aportar, pel que fa a la reclamació que aquí s'aborda, còpia de la sol·licitud de cancel·lació presentada per la persona reclamant i de l'ofici de requeriment d'esmena de data 13/08/2020, mitjançant el qual manifestà el següent:

“Quant a la sol·licitud de cancel·lació de dades personals contingudes en els fitxers automatitzats de caràcter policial gestionats pel Departament d'Interior, us hem de manifestar el següent.

L'article 32.1 del Reial Decret 1720/2007, de 21 de desembre, pel que s'aprova el reglament de desenvolupament de la Llei orgànica 15/1999 (...) estableix que en la sol·licitud de cancel·lació: l'Interessat ha d'indicar a quines dades es refereix, i ha d'aportar a aquest efecte la documentació que ho justifiqui, si s'escau (sentència absolutòria, condemnatòria amb compliment de la pena, sobreseïment i arxiu, etc.) així com de la fermesa d'aquesta resolució.

L'article 27.2 de la Llei 39/2015 (...) estableix que les còpies autèntiques tenen la mateixa validesa i eficàcia que els documents originals (...).

En la vostra sol·licitud indiqueu que voleu cancel·lar "Tots". Tanmateix no queda clar les dades que sol·liciteu cancel·lar.

Per tot l'esmentat anteriorment, us demanem que ens indiqueu a quines dades us referiu quan indiqueu "tots". En cas que desconeixeu el número de les diligències Policials, ens podeu indicar els fets que les varen motivar i la data en que aquestes es van produir, per tal de poder identificar les dades que sol·liciteu cancel·lar i ens aporteu certificació judicial (original o fotocòpia compulsada), en què es deixi constància del procediment judicial iniciat arran de les diligències policials que sol·liciteu cancel·lar, i del sentit de la resolució que va posar fi al procediment Judicial (sentència absolutòria, sobreseïment, arxiu, etc.) així com de la fermesa d'aquesta resolució. En el supòsit que s'hagués dictat sentència condemnatòria, la certificació judicial ha de fer també esment a l'exempció de la responsabilitat penal o civil derivada de la condemna.

D'acord amb l'article 68 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, disposeu d'un termini de 15 dies per tal que esmeneu aquest defecte o bé acompanyeu els documents preceptius, amb l'avertiment que transcorregut aquest termini sense haver-se produït la corresponent esmena, l'òrgan instructor considerarà que l'interessat desisteix de la seva petició (...).”

No consta a l'Autoritat que la persona reclamant hagi aportat la documentació requerida per la DGP, ni tampoc que la DGP hagi dictat resolució per la qual es tingui per desistida la persona aquí reclamant.

Fonaments de Dret

1.- És competent per resoldre aquest procediment la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, d'acord amb els articles 5.b) i 8.2.b) de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

Carrer Rosselló, 214, Esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

2.- Pel que fa al règim jurídic d'aplicació a la sol·licitud de cancel·lació de dades formulada per la persona reclamant, escau assenyalar, en primer lloc, que el Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27/4, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes (en endavant, RGPD) exclou expressament de la seva aplicació els tractaments de dades personals duts a terme per (art. 2.2.d RGPD): *“les autoritats competents amb finalitats de prevenció, investigació, detecció o enjudiciament d'infraccions penals, o d'execució de sancions penals, inclosa la finalitat de protecció i prevenció davant d'amenaques a la seguretat pública i la seva prevenció”*, on s'emmarca la sol·licitud de cancel·lació que és objecte de la reclamació de què porta causa aquesta resolució. El considerant 19è del RGPD assenyala expressament que aquests tractaments han de regir-se per la Directiva (UE) 2016/680, del Parlament Europeu i del Consell, de 27/4, relativa a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals per part de les autoritats competents amb fins de prevenció, investigació, detecció o enjudiciament d'infraccions penals o d'execució de sancions penals, i a la lliure circulació d'aquestes dades, la qual preveu a l'article 16 el dret de supressió, que ve a substituir l'anterior dret de cancel·lació.

No obstant, la Directiva (UE) 2016/680 encara no ha estat transposada al dret intern estatal, tot i que l'article 63 de la Directiva estableix un termini per adoptar i publicar les normes legals, reglamentàries i administratives per donar compliment a la Directiva, que finalitzava el dia 06/05/2018. I si bé és cert que és criteri doctrinal del Tribunal de Justícia de la Unió Europea que els particulars poden invocar l'efecte directe dels preceptes de la directiva quan els confereixin drets de forma incondicional i suficientment clara i precisa davant les administracions públiques, també ho és que el legislador estatal ha previst expressament a la disposició transitòria 4a de la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de Protecció de Dades Personals i garantia dels drets digitals (LOPDGDD), que els tractaments de dades que es troben sotmesos a la Directiva (UE) 2016/680 (com és el cas present) continuaran regint-se per l'LOPD.

Així les coses i pel que ara interessa, quan l'article 16.2 de la Directiva (UE) 2016/680 preveu que els Estats membres exigiran al responsable del tractament la supressió de les dades personals *“sin dilación indebida”* i el dret dels interessats a obtenir del responsable del tractament la supressió de les dades personals, el compliment d'aquesta exigència cal entendre-la complerta en els termes que preveu l'article 16.1 de l'LOPD, sobre el dret de rectificació i cancel·lació, el qual estableix, pel que ara interessa, que el responsable del tractament té l'obligació de fer efectiu el dret de cancel·lació de l'interessat en el termini de deu dies. A banda d'això, l'article 16 de la LOPD determina el següent:

“1. El responsable del tractament té l'obligació de fer efectiu el dret de rectificació o cancel·lació de l'interessat en el termini de deu dies.

2. Han de ser rectificades o cancel·lades, si s'escau, les dades de caràcter personal el tractament de les quals no s'ajusti al que disposa aquesta Llei i, en particular, quan aquestes dades siguin inexactes o incompletes.

3. La cancel·lació dona lloc al bloqueig de les dades, i només s'han de conservar a disposició de les administracions públiques, els jutges i els tribunals, per a l'atenció de les possibles responsabilitats nascudes del tractament, durant el termini de prescripció d'aquestes responsabilitats. Complert aquest termini, s'ha de procedir a la supressió.

4. Si les dades rectificades o cancel·lades han estat comunicades prèviament, el responsable del tractament ha de notificar la rectificació o la cancel·lació efectuada a qui s'hagin comunicat, en cas que aquest últim mantingui el tractament, que també ha de procedir a la cancel·lació.

5. Les dades de caràcter personal han de ser conservades durant els terminis que preveuen les disposicions aplicables o, si s'escau, les relacions contractuals entre la persona o l'entitat responsable del tractament i l'interessat.”

Per la seva banda, l'article 31.2 de l'RLOPD disposa el següent:

“2. L'exercici del dret de cancel·lació dona lloc al fet que se suprimeixin les dades que siguin inadequades o excessives, sens perjudici del deure de bloqueig conforme a aquest Reglament. (...)”

L'article 32 del RLOPD, apartats 1 i 2, determina el següent:

“1. (...) En la sol·licitud de cancel·lació, l'interessat ha d'indicar a quines dades es refereix, i ha d'aportar a aquest efecte la documentació que ho justifiqui, si s'escau.

2. El responsable del fitxer ha de resoldre sobre la sol·licitud de rectificació o cancel·lació en el termini màxim de deu dies a comptar de la recepció de la sol·licitud. Transcorregut el termini sense que de forma expressa es respongui a la petició, l'interessat pot interposar la reclamació que preveu l'article 18 de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre.

En cas que no disposi de dades de caràcter personal de l'afectat, igualment l'hi ha de comunicar en el mateix termini.”

Atès que el dret objecte d'aquesta resolució es refereix a un tractament efectuat per les forces i cossos de seguretat, cal acudir a la regulació específica per a aquests supòsits prevista als articles 22.4 i 23.1 de la LOPD, els quals determinen el següent:

“Article 22. Fitxers de les Forces i els Cossos de Seguretat.

(...) 4. Les dades personals registrades amb finalitats policials s'han de cancel·lar quan no siguin necessàries per a les investigacions que n'hagin motivat l'emmagatzematge.

A aquests efectes, s'ha de considerar especialment l'edat de l'afectat i el caràcter de les dades emmagatzemades, la necessitat de mantenir les dades fins a la conclusió d'una investigació o un procediment concret, la resolució judicial ferma, especialment l'absolutòria, l'indult, la rehabilitació i la prescripció de responsabilitat.

Carrer Rosselló, 214, Esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

Article 23. Excepcions als drets d'accés, rectificació i cancel·lació

1. Els responsables dels fitxers que continguin les dades a què es refereixen els apartats 2, 3 i 4 de l'article anterior poden denegar l'accés, la rectificació o la cancel·lació en funció dels perills que es puguin derivar per a la defensa de l'Estat o la seguretat pública, la protecció dels drets i les llibertats de tercers o les necessitats de les investigacions que s'estiguin duent a terme. (...)"

D'altra banda, l'article 16.1 de la Llei 32/2010, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en consonància amb l'article 18 de l'LOPD, disposa el següent:

"1. Les persones interessades a les quals es denegui, en part o totalment, l'exercici dels drets d'accés, de rectificació, de cancel·lació o d'oposició, o que puguin entendre desestimada llur sol·licitud pel fet de no haver estat resolta dins el termini establert, poden presentar una reclamació davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades."

3.- Exposat el marc normatiu aplicable, a continuació escau analitzar si la DGP va resoldre i notificar, dins el termini previst per la normativa d'aplicació, el dret de cancel·lació exercit per la persona reclamant, ja que precisament el motiu de queixa de la persona que inicià el present procediment de tutela de drets era el fet de no haver obtingut resposta dins el termini previst a l'efecte.

Pel que fa la presumpta desatenció de la sol·licitud de cancel·lació que és objecte de reclamació, consta acreditat en el procediment que en data 17/03/2020 va tenir entrada al Registre general electrònic de la Generalitat un escrit de la persona aquí reclamant adreçat a la DGP, mitjançant el qual sol·licitava la cancel·lació de totes les seves dades personals enregistrades amb ocasió de totes les diligències policials on hi figurava.

D'acord amb els articles 16 LOPD i 32 RLOPD, la DGP havia de resoldre i notificar la sol·licitud de cancel·lació en el termini màxim de deu dies a comptar de la data de recepció de cada sol·licitud.

Ara bé, quan la persona ara reclamant va presentar la sol·licitud de cancel·lació (el 17/03/2020) era vigent el Reial decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declarà l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada per la COVID-19, la DA 3a del qual va establir la suspensió del terminis administratius, amb efectes des del dia 14/03/2020, suspensió que va restar vigent fins el 31/05/2020, d'acord amb el previst a l'article 9 del Reial decret 537/2020, de 22 de maig.

D'acord amb això, el termini de deu dies de què disposava la DGP per donar resposta a la sol·licitud de cancel·lació no s'inicià fins l'1/06/2020, amb l'aixecament de la suspensió, i s'acabà el 12/06/2020. No obstant, en l'escrit d'al·legacions la DGP ha reconegut que l'ofici de requeriment d'esmena de la sol·licitud de cancel·lació es va notificar a la persona

Carrer Rosselló, 214, Esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

reclamant en data 31/08/2020, i, per tant, un cop havia transcorregut el termini previst legalment. I no consta a l'Autoritat -ni la DGP no ha al·legat-, que hagués acordat una ampliació o una suspensió del termini previst.

En conseqüència, escau estimar la reclamació, en el extrems relacionats amb la manca de resposta a la sol·licitud d'exercici del dret de cancel·lació, ja que la DGP no va resoldre i notificar en forma i termini la sol·licitud de cancel·lació de la persona reclamant.

A tot això cal afegir que la persona reclamant va sol·licitar expressament a la seva sol·licitud la tramitació telemàtica del procediment, de manera que la DGP hauria d'haver enviat telemàticament el requeriment d'esmena de la sol·licitud de cancel·lació. Per aquest motiu, i tenint en compte que a hores d'ara no consta la notificació de l'ofici a la persona reclamant, no resultaria aplicable l'efecte suspensiu previst a l'article 22 de l'LPAC.

4.- Pel que fa al fons de la reclamació, cal partir del fet que la persona reclamant va sol·licitar la cancel·lació de totes les seves dades personals, que consten als fitxers identificats, en relació a totes les diligències policials de tots els procediments tramitats en qualsevol data. De manera que es considera innecessari el requeriment que efectuà la DGP a l'efecte que determinés a quines diligències policials feia referència la seva sol·licitud de cancel·lació.

En segon lloc, l'Autoritat considera que el motiu que fonamentà el requeriment d'esmena efectuat per la DGP, no seria aplicable a totes les dades personals que eren objecte de la sol·licitud de cancel·lació. Així, per exemple, en aquells casos, no poc nombrosos, en què la persona reclamant fou la víctima o la denunciant d'uns fets amb rellevància policial davant la DGP, la sol·licitud de cancel·lació de les dades recollides amb ocasió de la seva denúncia no requeririen cap esmena, en el sentit que no requeririen l'aportació de cap certificació judicial. I no sembla que respecte d'aquestes dades pugui concorre cap motiu de denegació de la sol·licitud de cancel·lació dels previstos a l'article 23.1 de l'LOPD.

En canvi, pel que fa a les dades personals que sí requereixen l'aportació de certificació judicial, és obvi que l'estimació de la cancel·lació està en tot cas condicionada a l'aportació d'aquesta documentació davant la DGP. És per aquest motiu que l'Autoritat no pot emetre un pronunciament sobre la procedència de la cancel·lació sol·licitada, sens perjudici dels requeriments que escau efectuar a la DGP per tal que doni compliment al dret de cancel·lació.

5.- De conformitat amb tot l'exposat i amb allò establert als articles 16.3 de la Llei 32/2010 i 119 del RLOPD, escau requerir la DGP perquè:

5.1.- En relació amb les dades personals la cancel·lació de les quals requereix l'aportació de documents judicials:

Dins el termini màxim de 10 dies, a comptar a partir de l'endemà de la notificació de la present resolució, notifiqui telemàticament a la persona reclamant el corresponent ofici d'esmena de la sol·licitud de cancel·lació, on s'assenyalin aquelles concretes actuacions que requereixen de l'aportació de la documentació judicial corresponent.

Un cop la persona reclamant esmeni la seva sol·licitud de cancel·lació amb l'aportació de la documentació judicial requerida, en el termini dels 10 dies següents faci efectiu el dret de cancel·lació d'aquestes dades personals, inclosa la seva notificació a la persona reclamant.

5.2.- En relació amb la resta de dades personals:

Dins el termini màxim de 10 dies, a comptar a partir de l'endemà de la notificació de la present resolució, es cancel·lin aquestes dades personals -inclosa la seva notificació a la persona reclamant-, llevat que concorri algun motiu que justifiqui la seva conservació, degudament justificat.

Un cop efectuades les actuacions requerides en aquests dos subapartats (5.1 i 5.2), i dins el termini dels 10 dies següents, haurà de donar-ne compte a l'Autoritat.

Per tot això,

RESOLC

Primer.- Estimar la reclamació formulada per la Sra. (...), i reconèixer el dret de cancel·lació de les seves dades personals que figuren en els fitxers policials, tret dels supòsits en què concorri un motiu de denegació del dret de cancel·lació previst a l'article 23.1 de l'LOPD, degudament motivat per la Direcció General de la Policia del Departament d'Interior de la Generalitat.

Segon.- Requerir la Direcció General de la Policia del Departament d'Interior de la Generalitat per tal que, dins els terminis que s'assenyalen en el fonament de dret 5è, faci efectiu el dret de cancel·lació de la persona reclamant i ho acrediti davant l'Autoritat.

Tercer.- Notificar aquesta resolució a la Direcció General de la Policia del Departament d'Interior de la Generalitat i a la persona reclamant.

Quart.- Ordenar la publicació de la Resolució al web de l'Autoritat (www.apd.cat), de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Carrer Rosselló, 214, Esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb els articles 26.2 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades i 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, les parts interessades poden interposar, amb caràcter potestatiu, recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveu l'article 123 i següents de la Llei 39/2015 o bé interposar directament recurs contenciós administratiu davant els jutjats contenciosos administratius de Barcelona, en el termini de dos mesos a comptar de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Igualment, les parts interessades poden interposar qualsevol altre recurs que considerin convenient per a la defensa dels seus interessos.

La directora,